

ЛІТОПИС: ДАТИ, ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ

ПЕРЕМОГА В СЕРЦЯХ ПОКОЛІНЬ

*Ти знаєш, що ти – людина.
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя – єдина,
Очі твої – одні...*

В. Симоненко

Літньої червневої ночі 1941 року страшна війна прийшла на нашу Землю. Пекучою раною вона викарбувана у пам'яті поколінь назавжди...

Минають роки, десятиріччя, а пам'ять людей живе, і не дає забути нам ті страшні події. Ціна Перемоги в тій жорстокій війні – це мільйони загиблих, навіки зламані людські долі.

З кожним роком, на жаль, все менше залишається ветеранів. Тому ми цінуємо кожну можливість поспілкуватися з учасниками тієї священної війни, яка в пам'яті нащадків назавжди залишилася Великою Вітчизняною.

Напередодні 73-ої річниці Великої Перемоги, 3 травня 2018 року, за ініціативою співробітників науково-технічної бібліотеки Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», факультету соціально-гуманітарних технологій та при підтримці Академії військово-історичних наук і козацтва політехніки мали нагоду зустрітися з ветераном війни, учасником бойових дій Віктором Тимофійовичем Долбнею.

Віктор Тимофійович – людина-легенда. Все своє життя він присвятив «ХПІ», працюючи на заводі ім. Малишева, після роботи шість років навчався на вечірньому відділенні Харківського політехнічного інституту. По закінченню з відзнакою університету молодий фахівець одразу отримав запрошення на подальше навчання в аспірантурі при кафедрі електроприводу. І це був правильний вибір. Вже у 1959 році Віктор Тимофійович захистив кандидатську дисертацію. Через два роки він очолив електромашинобудівний факультет, а ще через деякий час він став деканом факультету автоматики і приладобудування. Долбня В.Т. був одним із організаторів та першим завідувачем кафедри промислової електроніки, а з 1978 року, залишаючись завідувачем кафедри, ще й виконував обов'язки проректора Харківського політехнічного інституту з навчальної роботи. У 1979 році Віктор Тимофійович захистив докторську дисертацію.

Такі рядки життєвого шляху у ХПІ Віктора Тимофійовича Долбні ми читаємо у книзі-спогадів «Тисяча чотириста вісімнадцять днів». Сам ветеран привернув увагу присутніх своєю розповіддю про перші тяжкі місяці війни, коли він 17-річним хлопцем із своїми однолітками намагався потрапити на фронт, щоб захищати рідну землю від загарбників. Спогади про пережиті голодні часи, вимушений відступ під натиском фашистів, холодні, суворі будні солдатського життя – все залишило глибокий слід у душах слухачів.

На зустріч із доктором технічних наук, професором, Заслуженим працівником вищої школи України, Почесним доктором НТУ «ХПІ», довічним стипендіатом Президента України, ветераном Другої світової війни, Віктором Тимофійовичем Долбнею зібралися не лише співробітники інституту, знайомі, а й студенти, викладачі, факультету соціально-гуманітарних технологій.

З вітальним словом виступив декан факультету соціально-гуманітарних технологій, президент Академії військово-історичних наук і козацтва Андрій Володимирович Кіпенський. Він розповів про своїх рідних, які пройшли тяжкий шлях війни, висловив вдячність Віктору Тимофійовичу за героїзм, мужність, важку працю та побажав йому міцного здоров'я, довгих років життя, добробуту, а також прочитав декілька власних віршів.

Серед гостей був і політехнік у четвертому поколінні Валерій Федорович Чернай. Він прийшов на зустріч із свідоцтвом про народження (метрикою), в якому стоять два штампи німецької комендатури, та вказано, що Чернай Валерій Федорович народився 6 вересня 1941 року. Це був день сильного бомбардування фашистською авіацією міста Харкова. Місце народження – п'ятнадцять кроків від нашого рідного Політеху (зараз там знаходиться консульство РФ). Новиною було для молодого покоління те, що німецько-фашистські загарбники забирали у матерів дітей, яким вже виповнилось два роки, і використовували їх кров для своїх поранених.

До Дня Перемоги: «Перемога в серцях поколінь» – зустріч з ветераном Другої світової війни, доктором технічних наук, професором кафедри автоматизованих електромеханічних систем Віктором Тимофійовичем Долбнею (1–7); Військово-спортивні ігри «Заграва» (8–14)

Кров викачували у дитини, поки вона не вмирала. Маленькі трупики діточок кидали в ями. Чернаю Валерію Федоровичу пощастило: йому виповнилось півтора роки, коли Харків було звільнено від фашистської навали. А далі були важкі повоєнні роки, вчитися до першого класу 13-ї середньої школи 1 вересня 1948 року довелося йти босим, тому що не було ніякого взуття. Дитина війни, Чернай Валерій Федорович розповів про знування над сиротами у дитячому будинку, про післявоєнне лихоліття, про свій подальший життєвий шлях: робота підручним коваля в Харківському будівельно-монтажному управлінні «Южелектромонтаж», студент вечірнього відділення ХПІ.

Війна не обійшла жодної української родини. Студентки 2-го курсу кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами (завідувач проф. Романовський О.Г.) факультету соціально-гуманітарних технологій Анастасія Катасонова (СГТ-16 в), Поліна Довгополік (СГТ-16 б) – учасники літературно-музичної студії (керівник доц Грень Л.М.) поділились історіями воєнного лихоліття своїх родин. Кожна з почутих історій не залишила байдужими

нікого: вся країна відчула на собі жакіття війни. Дівчата звернулись до ветерана Віктора Тимофійовича Долбні із словами вдячності за мирне небо, за яскраве сонце над головою, за щастя жити, навчатися, будувати майбутнє країни. Авторські вірші Поліни Довгополік були яскравим свідомством вдячності поколінню, що захистило нас від фашистської чуми.

Ми не маємо права на забуття великого подвигу народу над фашизмом. Поетичні рядки Мухіддіна Фархата можуть стати лейтмотивом цієї незабутньої зустрічі поколінь:

Землі Тараса нескоримі діти!
Знялися ви безсмертними над світом,
Бо ви пронесли Прапор Перемоги
До сонця відкриваючи дороги!
Нашадки вас ніколи не забудуть –
Героям люди вічно вдячні будуть!

*Завідувач відділу НТБ НТУ «ХПІ» Л.П. Бондаренко,
доцент кафедри ППУСС Л.М. Грень*